

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 2.3.2011
SEC(2011) 243 окончателен

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА КЪМ СЪВЕТА

за одобряване на Споразумение за сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели между Европейската общност за атомна енергия (Евратом) и правителството на Австралия

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА КЪМ СЪВЕТА

за одобряване на Споразумение за сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели между Европейската общност за атомна енергия (Евратом) и правителството на Австралия

A. ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съществува споразумение между Евратом и Австралия, чийто срок на действие ще изтече в началото на 2012 г. Тъй като Австралия е един от най-големите доставчици на уран за операторите на атомни електроцентрали в ЕС, срокът на споразумението трябва да бъде продължен, за да се предостави стабилна правна рамка за отношенията в тази област.

Приложното поле на действащото споразумение е ограничено до преноса на ядрени материали от Австралия до Европейската общност за атомна енергия. Поради това Комисията, в съответствие с директивите, договорени със Съвета, разшири приложното поле на споразумението, за да бъдат включен в него и преносът на материали, оборудване и технологии.

Макар и някои държави-членки на ЕС да имат двустранни споразумения с Австралия, настоящото споразумение на Евратом гарантира еднаквото третиране на всички държави-членки и операторите им и намалява необходимостта от няколко различни двустранни споразумения между Австралия и отделните държави-членки на ЕС.

Споразумението ще предвижда широко сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели, като създава общата рамка за сътрудничеството в политиката, техниката и промишлеността. То ще създаде правна рамка както за правителствата, така и за техническите оператори на страните – правителството на Австралия и Общността, което ще улесни сътрудничеството в тази област.

2. ЗНАЧЕНИЕТО НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

Интересът на Евратом настоящото споразумение да бъде подписано се основава върху факта, че Австралия представлява един от най-големите му доставчици на естествен уран. Улесняването на търговията в областта на ядрените технологии допринася за политиката за сигурност на енергийните доставки и разнообразяване на енергийните източници. Значението на сключването на настоящото споразумение се основава преди всичко върху търговски нужди. С производствен капацитет от около 8 000 t U годишно (19 % от световното производство) Австралия е третият по големина производител на уран. Урановите запаси на Австралия са най-големите в света, като представляват 23 % от общите. Средногодишно страната произвежда и изнася около 10 000 тона уранов оксид (8500 tU).

Австралия продава урана си единствено за производство на електроенергия, което се гарантира чрез съответни предпазни мерки. Австралия, като държава, която не притежава ядрени оръжия, е страна по Договора за неразпространение на ядрените оръжия. Нейното споразумение за предпазните мерки по Договора за неразпространение влезе в сила през 1974 г. и тя беше първата държава в света, в която влезе в сила допълнителният протокол в тази връзка (през 1998 г.) Освен тези международни споразумения Австралия изисква държавите-клиенти да са сключили двустранно споразумение за ядрено сътрудничество с Австралия.

Освен това сключването на настоящото споразумение потвърждава задълженията, поети от Австралия, Общността и правителствата на държавите-членки на Европейския съюз, да засилват и прилагат стриктно съответните предпазни мерки, контрола на износа и физическата защита.

3. ОБЩА СХЕМА НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

Целта на споразумението е сътрудничество в областта на мирното използване на ядрената енергия между Евратом и Австралия. Обхватът на сътрудничеството (член III) включва преди всичко ядрената безопасност, доставката на ядрен материал, трансфера на технологии, преноса на оборудване и радиационна защита, предпазни мерки и използването на радиоизотопи. Настоящото споразумение се основава на споразумението от 1981 г., което обхваща само преноса на ядрени материали от Австралия за Евратом. По своето естество преразгледаното споразумение е двупосочно.

За целите на актуализирането в него се преразглеждат остарели разпоредби и доколкото е възможно се обединява основният текст с неговите приложения и приложената размяна на ноти. Сегашните разпоредби относно неразпространението, предпазните мерки, физическата защита, преноса и повторния пренос, както и относно консултирането и административните разпоредби, поверителността и уреждането на спорове, са запазени така, както са формулирани в съществуващото споразумение и в размяната на ноти между правителството на Австралия и Европейската общност за атомна енергия.

За да се отговори на желанието на двете страни по споразумението за разширяване на неговия обхват, както и в съответствие с най-новите обстоятелства, както например разширяванията на Общността, в новото споразумение са включени допълнителни разпоредби, които се смятат за важни от съответните държави-членки на Евратом и правителството на Австралия.

Що се отнася до структурата, споразумението определя по-точно артикулите, които са предмет на настоящото споразумение (член IV) – различните форми ядрени и неядрени материали, и описва подробно условията за търговията с ядрени материали, неядрени материали и оборудване (член VI). Споразумението съдържа редица разпоредби, които определят критериите за преноса на ядрени материали, както и за начина на разрешаване на конфликтни ситуации. Подчертава се, че ядрените материали следва да се използват за мирни цели и в съответствие със съответните споразумения за предпазните мерки (в Общността – предпазните марки на Евратом съгласно Договора за Евратом, както и споразуменията за предпазните мерки на МААЕ и допълнителните

протоколи към тях¹). Превозите на ядрени материали следва да се извършват в съответствие с разпоредбите на Международната конвенция за физическата защита на ядрени материали².

Освен това споразумението потвърждава принципите на свободно движение на ядрени материали в рамките на Общността. Подробно се разглеждат въпроси на интелектуалната собственост (член IX), както и условията на обмена на информация (член X). За да се гарантира безпроблемното изпълнение на споразумението, се въвежда специален член за консултация и арбитраж (член XV), в случай че се повдигнат въпроси относно правилното прилагане на споразумението. Първоначалният срок на действие на споразумението е 30 години, т.е. същият както за споразумението от 1981 г. (член XVIII).

Б. ПРЕПОРЪКА

Комисията счита, че споразумението за сътрудничество в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели между Европейската общност за атомна енергия и правителството на Австралия, чието приемане се предлага:

- е в съответствие с указанията за водене на преговори, приети от Съвета на 9 юни 2010 г.;
- отговаря на целите за опростяване, актуализиране и разширяване на действащото споразумение;
- потвърждава ясения ангажимент на двете страни за неразпространение и високо ниво на ядрена безопасност, за да се гарантира сигурното използване на ядрената енергия за мирни цели;
- е в съответствие с политиката на Общността за сигурност на енергийните доставки;
- засилва още повече много добрите отношение между ЕС и Австралия в областта на сътрудничеството в енергийната политика.

Поради това Комисията препоръчва на Съвета в съответствие с член 101, параграф 2 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия да одобри приложеното споразумение между Европейската общност за атомна енергия и правителството на Австралия за сътрудничество в областта на мирното използване на ядрената енергия.

---

¹ INFCIRC/540

² INFCIRC/274/Rev.1

ПРИЛОЖЕНИЕ

СПОРАЗУМЕНИЕ МЕЖДУ ПРАВИТЕЛСТВОТО НА АВСТРАЛИЯ И ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ (ЕВРАТОМ) ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА МИРНОТО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЯДРЕНАТА ЕНЕРГИЯ

Правителството на Австралия и Европейската общност за атомна енергия (Евратом), наричана по-нататък „Общността“;

КАТО ЖЕЛАЯТ да насърчават сътрудничеството си при използването на ядрената енергия за мирни цели;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Споразумението между правителството на Австралия и Европейската общност за атомна енергия относно преноса на ядрени материали от Австралия за Европейската общност за атомна енергия, сключено в Брюксел на 21 септември 1981 г., е с ограничено приложно поле и срокът му изтича през 2012 г.;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО твърдия ангажимент на правителството на Австралия, на Общността и на правителствата на нейните държави-членки по отношение на неразпространението на ядрените оръжия, включително засилването и ефективното прилагане на съответните предпазни мерки и режимите за контрол на износа, съгласно които се осъществява сътрудничеството при използването на ядрената енергия за мирни цели между Австралия и Общността;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО подкрепата на правителството на Австралия, Общността и правителствата на нейните държави-членки за целите на Международната агенция за атомна енергия (наричана по-нататък „МААЕ“) и нейната система за предпазните мерки,

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО твърдия ангажимент на правителството на Австралия, Общността и нейните държави-членки по отношение на Конвенцията за физическа защита на ядрените материали, приета в Ню Йорк и Виена на 3 март 1980 г. и влязла в сила по принцип на 8 февруари 1987 г., а за Австралия на 22 октомври 1987 г.;

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД, че Австралия и всички държави-членки на Общността са страни по Договора за неразпространение на ядрените оръжия, сключен във Вашингтон, Лондон и Москва на 1 юли 1968 г. и влязъл в сила на 5 март 1970 г., наричан по-нататък „ДНЯО“;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че ядрените гаранции се прилагат във всички държави-членки на Общността както съгласно Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (наричан по-долу „Договор за Евратом“), така и съгласно споразуменията за предпазните мерки, сключени между Общността, нейните държави-членки и МААЕ;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че правителствата на Австралия и на всички държави-членки на Общността участват в Групата на доставчиците на ядрени материали;

КАТО ОТБЕЛЯВАТ, че следва да се отчетат ангажиментите, поети от правителството на Австралия и правителствата на всички държави-членки на Общността в рамките на Групата на доставчиците на ядрени материали;

КАТО ПРИЗНАВАТ принципа на свободно движение на ядрени материали, оборудване, неядрени материали и технологии в рамките на Общността;

КАТО СПОДЕЛЯТ МНЕНИЕТО, че споразумението следва да отговаря на международните задължения на Европейския съюз и правителството на Австралия, произтичащи от споразуменията на Световната търговска организация;

КАТО ЗАЯВЯВАТ ОТНОВО ангажимента на правителството на Австралия и правителствата на държавите-членки на Общността по отношение на двустранните им споразумения за мирното използване на ядрената енергия;

СЕ СПОРАЗУМЯХА:

Член I

Определения

За целите на настоящото Споразумение, освен ако не е посочено друго:

1. „страничен продукт“ означава специален материал, подлежащ на делене, получен чрез един или повече технологични процеси (последователни или не) от ядрени материали, пренасяни съгласно настоящото споразумение.
2. „компетентен орган“ означава:
  - за правителството на Австралия — Australian Safeguards and Non-Proliferation Office (Австралийска служба за предпазни мерки и неразпространение);
  - за Общността — Европейската комисияили такъв друг орган, за какъвто заинтересованата страна може по всяко време да уведоми писмено другата страна.
3. „оборудване“ означава артикулите, изброени в раздели 1, 3, 4, 5, 6 и 7 от приложение Б към документа на МААЕ INFCIRC/254/Rev.9/Part 1.
4. „интелектуална собственост“ има значението, посочено в член 2 от Конвенцията за учредяване на Световната организация за интелектуална собственост, съставена в Стокхолм на 14 юли 1967 г., изменена на 28 септември 1979 г., и по взаимна договореност между страните може да включва и други предмети.
5. „военни цели“ включва, но не е ограничено до пряко военно приложение на атомна енергия, като например ядрени оръжия или други ядрени взривни устройства (включително научноизследователска и развойна дейност или производство на тритий за използването в такива ядрени оръжия и други

ядрени взривни устройства), военни ядрени двигатели, боеприпаси, включително такива с обеднен уран, военни ядрени ракетни двигатели или военни ядрени реактори, но не включва непряка употреба, като например енергия за военни бази, получавана от гражданска енергийна мрежа, или производство на радиоизотопи, предназначени за употреба при диагностициране във военна болница.

6. „неядрени материали“ означава:

- Деутерий и тежка вода (деутериев оксид) и всяко друго съединение на деутерия, при което съотношението на деутерия спрямо водорода надвишава 1:5000, предназначени за използване в ядрен реактор, както е определено в точка 1.1 от приложение Б към документа на МААЕ INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Насоки за пренос на ядрени материали),
- Графит с качество за ядрен реактор: графит, предназначен за използване в ядрен реактор, както е определено в точка 1.1 от приложение Б към документа на МААЕ INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Насоки за пренос на ядрени материали), със степен на чистота по-голяма от 5 милионни частици борен еквивалент и с плътност, по-голяма от 1,5 грама на кубичен сантиметър.

7. „ядрен материал“ означава всеки изходен материал или всеки ядрен материал, както тези термини са определени в член XX от Устава на МААЕ, съставен в седалището на Организацията на обединените нации на 23 октомври 1956 г. и влязъл в сила на 29 юли 1957 г. (наричан по-долу Устав на МААЕ). Всяко ново определение, направено от Управителния съвет на МААЕ съгласно член XX от Устава на МААЕ, с което се изменя списъкът с вещества, определени като „изходни вещества“ или „специални вещества, поддаващи се на делене“, придобива сила съгласно настоящото споразумение само тогава, когато всяка от страните е уведомила писмено другата страна, че приема това определение.

8. „страни“ означава правителството на Австралия, от една страна, и Общността – от друга;

„Общност“ означава както:

- юридическото лице, учредено с Договора за Евратом; така и
- териториите, спрямо които се прилага Договорът за Евратом.

9. „лица“ означава всяко физическо лице, предприятие или друг обект, управляван чрез приложимите законови, подзаконови и нормативни актове в съответната териториална юрисдикция на страните, но който не включва страните па настоящото споразумение.

10. „технология“ има значението, определено в приложение А към документа на МААЕ INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Насоки за пренос на ядрени материали).

Член II

Цел

Целта на настоящото споразумение е да се предостави рамка за сътрудничество между страните в областта на използването на ядрената енергия за мирни цели въз основа на взаимна изгода и реципрочност и без да се накърняват съответните правомощия на всяка от страните.

Член III

Обхват на сътрудничеството

1. Ядреният материал, оборудването, неядреният материал и ядреният материал, произведен като страничен продукт, се използват само за мирни цели, а не за каквито и да било военни цели.
2. Предвиденото с настоящото споразумение сътрудничество между страните, *inter alia*, може да включва:
  - а) доставка на ядрен материал, неядрен материал и оборудване;
  - б) трансфер на технологии, включително предоставяне на информация съгласно настоящия член, при условие че отделните държави-членки на Общността са изразили желанието си да включат такива трансфери в рамките на настоящото споразумение;
  - в) пренос на оборудване, което е посочено от страните като оборудване, проектирано, произведено или използвано въз основа на или с помощта на получена от другата страна информация и което в момента на посочването се намира под юрисдикцията на една от страните;
  - г) закупуване на оборудване и устройства;
  - д) достъп до оборудване и съоръжения и тяхното използване;
  - е) управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци;
  - ж) ядрена безопасност и радиационна защита;
  - з) предпазни мерки и физическа защита на ядрените материали и съоръжения;
  - и) използване на радиоизотопи и радиация в селското стопанство, промишлеността и медицината;
  - й) геоложки и геофизически проучвания, развойна дейност, производство, преработване и използване на урановите ресурси;
  - к) ядрена криминалистика;
  - л) регулаторни аспекти на мирното използване на ядрената енергия; и
  - м) други области, имащи отношение към предмета на настоящото споразумение, доколкото те са обхванати от съответните програми на страните.

3. Сътрудничеството обхваща и ядрени изследвания и развойна дейност от взаимен интерес за страните, в съответствие с допълнителни разпоредби, които трябва да бъдат договорени от тях.
4. Посоченото в параграф 2 сътрудничество може да се осъществява по следните начини:
  - а) организиране на симпозиуми и семинари;
  - б) организиране на съвместни проекти и учредяване на съвместни предприятия;
  - в) установяване на двустранни работни групи за изпълнение на съвместни проекти;
  - г) предоставяне на услуги във връзка с цикъла на ядрените горива, включително преобразуване на уран и изотопно обогатяване;
  - д) търговия и търговско сътрудничество във връзка с цикъла на ядрените горива;
  - е) трансфер на промишлено оборудване и промишлени технологии; и
  - ж) други форми на сътрудничество, каквито могат да бъдат определени писмено от страните.
5. Сътрудничеството в конкретни области, посочени в параграф 2 от настоящия член, може да се осъществи при необходимост чрез споразумения, сключени между юридическо лице на Австралия и юридическо лице на Общността, за които съответният компетентен орган уведомява другия компетентен орган, че са надлежно оправомощени да извършват такова сътрудничество. Всички подобни споразумения включват разпоредби, които разглеждат защитата на права върху интелектуалната собственост, в случай че такива права съществуват или възникнат.

Член IV

Артикули, които са предмет на споразумението

1. Настоящото споразумение се прилага за:
  - а) ядрен материал, неядрен материал или оборудване, пренесени между страните или съответните лица, било пряко или през трета държава.

Такъв ядрен материал, неядрен материал или оборудване попадат под действието на настоящото споразумение веднага след влизането си в териториалната юрисдикция на страната получател. Страната доставчик уведомява страната получател писмено за планирания пренос, а страната получател потвърждава писмено, че тези артикули ще се разглеждат като предмет на настоящото споразумение. Предложеният получател, ако той не е страната получател, е оправомощено лице съгласно териториалната юрисдикция на страната получател.

- б) всички видове ядрени материали, приготвени чрез използване на химически или физически процеси или изотопна сепарация, при условие че количеството на така изготвени ядрени материали се счита за предмет на настоящото споразумение само в същото съотношение, както количеството ядрени материали, което е използвано при изготвянето му, и което е предмет на настоящото споразумение; тези видове се включват в общото количество на така използваните ядрени материали;
- в) всички поколения ядрени материали, произведени чрез облъчване с неутрони, при условие че количеството на така произведените ядрени материали се счита за предмет на настоящото споразумение само в същото съотношение, както и количеството ядрени материали, което е предмет на настоящото споразумение и което чрез употребата си за неговото производство допринася за това производство;
- г) ядрени материали, които са произведени, преработени или използвани в оборудване, когато
- i) неядрени материали, които са предмет на настоящото споразумение, са по принцип или изцяло отговорни за производството, преработката или използването на тези ядрени материали, и
- ii) оборудване³, което е предмет на настоящото споразумение, е по принцип или изцяло отговорно за производството, преработката или използването на тези ядрени материали, и
- iii) оборудването³ е посочено от страната доставчик след консултации със страната получател като проектирано, изградено, произведено или използвано на базата на или чрез използване на технология, трансферирана съгласно настоящото споразумение.
- д) ядрени материали, които бяха предмет на Споразумението относно преноса на ядрени материали от Австралия за Европейската общност за атомна енергия, сключено в Брюксел на 21 септември 1981 г.;
- е) ядрени материали, които са пренесени от държави-членки на Общността за Австралия в съответствие с двустранни споразумения и за които Общността е уведомена по време на влизането в сила на настоящото споразумение;
- ж) ядрени материали, възстановени за ядрени цели от руди или концентрати, различни от концентрати на ураниеви руди, пренасяни между страните пряко или през трета страна, за чието възстановяване пренасящата страна е уведомила, че има отношение към споразумението⁴.

---

³ За целите на настоящия член оборудването се ограничава да артикули 1.1, 3, 4, 5, 6, 7 от приложение Б към INFCIRC/254/Rev.9/Part 1, но не включва техните подкомпоненти.

⁴ Ако такъв ядрен материал не може да бъде подчинен на нито едно от условията, посочени в член VII, тогава този ядрен материал не се използва, докато страните са се консултирали и са решили какви предпазни мерки и мерки за физическа защита да прилагат.

2. Ядреният материал, неядреният материал и оборудването, упоменати в параграф 1 от настоящия член, се регулират от разпоредбите на настоящото споразумение, докато в съответствие с процедурите, предвидени в административните разпоредби, не се определи:
- а) че тези артикули са били повторно пренасяни извън юрисдикцията на страната получател в съответствие с член VII, параграфи 5 и 6 от настоящото споразумение;
  - б) че ядрените материали са станали неизползваеми за каквато и да е ядрена дейност, попадаща в обхвата на предпазните мерки, посочени в член VII, параграф 1, или че са станали практически невъзстановими. С цел да се установи кога ядрените материали, предмет на настоящото споразумение, стават неизползваеми или реално не могат да бъдат възстановени за преработване във вид, който е подходящ за каквато и да е ядрена дейност, попадаща в обхвата на предпазните мерки, двете страни приемат решение, изготвено от МААЕ в съответствие с разпоредбите за прекратяване на действието на предпазните мерки на съответните споразумения, по които МААЕ е страна;
  - в) че неядрените материали и оборудването са станали неизползваеми за ядрени цели; или
  - г) че страните взаимно определят, че те той не следва да бъде повече предмет на настоящото споразумение.
3. Трансферът на технологии попада в обхвата на настоящото споразумение за тези държави-членки на Общността, които с писмено уведомление на съответната държава-членка до Европейската комисия са изразили желанието си да включат такива трансфери в рамките на настоящото споразумение. Преди всеки трансфер има предварително уведомление между съответната/ите държава-членка/държави-членки и Европейската комисия, от една страна, и правителството на Австралия – от друга страна.

Член V

Обогатяване

Преди обогатяването на ядрени материали, които са предмет на настоящото споразумение, с двадесет (20) процента или повече от изотопа U-235, се получава предварителното съгласие на двете страни и се уведомява МААЕ. В съгласието се описват условията, при които обогатеният с двадесет (20) процента или повече уран може да се използва. Страните могат да приемат договореност, за да улеснят прилагането на тази разпоредба.

Член VI

Търговия с ядрени материали, неядрени материали и оборудване

1. Всякакъв пренос на ядрени материали, неядрени материали и оборудване, осъществен в рамките на дейностите по сътрудничеството, се извършва съобразно съответните международни задължения, поети от Общността,

държавите-членки на Общността и Австралия във връзка с използването на ядрената енергия за мирни цели, съгласно формулировките, изброени в член VII.

2. До практически възможна степен страните си помагат взаимно в закупуването на ядрени материали, неядрени материали или оборудване от всяка една от страните или лицата в рамките на Общността или под юрисдикцията на правителството на Австралия.
3. Продължаването на сътрудничеството, предвидено в настоящото споразумение, зависи от взаимно удовлетворяващото прилагане на системата от предпазни мерки и контрол, установена от Общността в съответствие с Договора за Евратом, и на системата от предпазни мерки и контрол на ядрени материали, неядрени материали и оборудване, установена от правителството на Австралия.
4. Разпоредбите от настоящото споразумение не се използват за възпрепятстване на свободното движение на ядрени материали, неядрени материали, оборудване и технологии в рамките на територията на Общността.
5. Преносът на ядрени материали и предоставянето на подходящи услуги се извършват при справедливи търговски условия. Прилагането на този параграф не накърнява Договора за Евратом и вторичното законодателство към него, нито законовите и подзаконовите актове на Австралия.
6. Като следствие от член VII, параграфи 5 и 6 всякакви повторни трансфери на артикули или технологии, които са предмет на настоящото споразумение, извън юрисдикцията на страните, се извършва само в рамките на задълженията, поети от правителствата на отделните държави-членки на Общността и правителството на Австралия в рамките на групата на страните доставчици на ядрени материали, известни като група доставчици на ядрени материали. В частност, по отношение на повторния пренос на артикули, които са предмет на настоящото споразумение, се прилагат Насоки за пренос на ядрени материали, залегнали в документ на МААЕ INFCIRC/254/Rev. 9/Part 1.

Член VII

Ядрени материали, които са предмет на настоящото споразумение

1. Ядрените материали, които са предмет на настоящото споразумение, подлежат на следните условия:
  - а) в Общността — на предпазните мерки, прилагани от Евратом, в съответствие с Договора за Евратом, и на предпазните мерки, прилагани от МААЕ, в съответствие със следните споразумения за предпазни мерки, с евентуално направените изменения и замени, и в съответствие с Договора за неразпространение:
    - і) споразумението между държавите-членки на Общността, неразполагащи с ядрени оръжия, Европейската общност за атомна енергия и Международната агенция за атомна енергия, сключено в

Брюксел на 5 април 1973 г. и влязло в сила на 21 февруари 1977 г. (публикувано като документ на МААЕ INFCIRC/193);

- ii) споразумението между Франция, Европейската общност за атомна енергия и Международната агенция за атомна енергия, сключено през юли 1978 г. и влязло в сила на 12 септември 1981 г. (публикувано като документ на МААЕ INFCIRC/290),
  - iii) споразумението между Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, Европейската общност за атомна енергия и Международната агенция по атомна енергия за прилагане на предпазните мерки в Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия във връзка с Договора за неразпространение на ядрените оръжия, сключено във Виена на 6 септември 1976 г. и влязло в сила на 14 август 1978 г. (публикувано като документ на МААЕ INFCIRC/263);
  - iv) допълнителните протоколи, подписани на 22 септември 1998 г. и влезли в сила на 30 април 2004 г. въз основа на документа на МААЕ INFCIRC/540 (коригиран) (Усилена система за предпазни мерки, част II);
- б) в Австралия — на предпазните мерки, прилагани от МААЕ, в съответствие със Споразумението между Австралия и Международната агенция за атомна енергия за прилагане на предпазни мерки във връзка с Договора за неразпространение на ядрените оръжия, влязло в сила на 10 юли 1974 г. (документ на МААЕ INFCIRC/217), и допълнителния протокол към Споразумението между Австралия и Международната агенция за атомна енергия за прилагане на предпазни мерки във връзка с Договора за неразпространение на ядрените оръжия, съставен във Виена на 23 септември 1997 г. и влязъл в сила на 12 декември 1998 г. (публикуван като документ на МААЕ INFCIRC/217/Add.1).

2. В случай на прилагане на някое от споразуменията с МААЕ, упоменати в параграф 1 от настоящия член, във връзка с тяхната отмяна или прекратяване по някаква причина, произхождаща от Общността или Австралия, съответната страна сключва споразумение с МААЕ, което гарантира ефективност и обхват, равностойни на ефективността и обхвата, осигурени със споразуменията за предпазните мерки, упоменати в параграф 1, разпоредби а) или б) от настоящия член, или, ако това не е възможно,

- а) Общността, доколкото е засегната, прилага предпазни мерки, в основата на които е системата за предпазни мерки на Евратом, които гарантират ефективност и обхват, равностойни на ефективността и обхвата, осигурени със споразуменията по предпазните мерки, упоменати в параграф, разпоредба а) от настоящия член, или, ако това не е възможно,
- б) страните постигат договорености за прилагането на предпазни мерки, които да гарантират ефективност и обхват, равностойни на ефективността и обхвата, осигурени от споразуменията за предпазните мерки, упоменати в параграф 1, разпоредби а) или б) от настоящия член.

3. Мерки за физическа защита се прилагат по всяко време на нива, които отговарят поне на критериите, изброени в приложение В към документа на МААЕ INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Насоки за пренос на ядрени материали); допълнително към този документ държавите-членки на Общността, Европейската комисия, според случая, и Австралия при прилагане на мерки за физическа защита ще се позовават на задълженията си, произлизащи от Конвенцията за физическа защита на ядрения материал, съставена на 3 март 1980 г., включително всички изменения, които са в сила за всяка от страните, и на препоръките, залегнали в документ на МААЕ INFCIRC/225/Rev.4, коригиран (Физическа защита на ядрения материал). Транспортът подлежи на разпоредбите на Международната Конвенция за физическа защита на ядрения материал, съставена на 3 март 1980 г., включително всички изменения, които са в сила за всяка от страните, и на регламентите на МААЕ за безопасно транспортиране на радиоактивни материали (норми за безопасност на МААЕ серия № TS-R-1).
4. Ядрената безопасност и управлението на отпадъците подлежат на Конвенцията за ядрена безопасност, съставена във Виена на 17 юни 1994 г. и влязла в сила на 24 октомври 1996 г. (документ на МААЕ INFCIRC/449), Единната конвенция за безопасност при управление на отработено гориво и за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци, съставена във Виена на 5 септември 1997 г. и влязла в сила на 18 юни 2001 г. (документ на МААЕ INFCIRC/546), Конвенцията за помощ в случай на ядрена авария или радиационна аварийна обстановка; съставена във Виена на 26 септември 1986 г. и влязла в сила на 26 февруари 1987 г. (документ на МААЕ INFCIRC/336), и на Конвенцията за оперативно уведомяване при ядрена авария, съставена във Виена на 26 септември 1986 г. и влязла в сила на 27 октомври 1986 г. (документ на МААЕ INFCIRC/335).
5. Ядреният материал, предмет на настоящото споразумение, не се пренася извън териториалната юрисдикция на страната получател без предварителното писмено съгласие на страната доставчик, освен ако това е в съответствие с параграф 6 от настоящия член.
6. При влизането в сила на настоящото споразумение страните си разменят списъци на трети държави, до които съответната друга страна може да прави повторни трансфери в съответствие с параграф 5 от настоящия член. Всяка от страните уведомява другата за промени в списъците ѝ на трети държави.

Член VIII

Повторно преработване

Страните дават съгласието си на преработването на ядрено гориво, което съдържа ядрени материали, предмет на настоящото споразумение, при условие че преработването се извършва съгласно условията в приложение А.

Член IX

Интелектуална собственост

Страните гарантират адекватна и ефективна защита на създадената интелектуална собственост и прехвърлената технология съгласно сътрудничеството по настоящото споразумение в съответствие с документираните договорености между страните и със съответните международни споразумения, както и с действащите закони, подзаконови и нормативни актове в Австралия и в Европейския съюз, Общността или в техните държави-членки.

Член X

Обмен на информация

1.
  - а) Страните могат да си предоставят взаимно, както и на лица в рамките на Общността или под юрисдикцията на правителството на Австралия, информацията, с която разполагат, по въпроси, които попадат в приложното поле на настоящото споразумение.
  - б) Предоставянето на информация, получена от трета страна при условия, които не допускат такова предоставяне, е изключено от обхвата на настоящото споразумение.
  - в) Информация, за която предоставящата страна счита, че има търговска стойност, се предоставя само по реда и условията, определени от страните.
2.
  - а) Страните насърчават и улесняват обмена на информация между лица под юрисдикцията на правителството на Австралия, от една страна, и лица в рамките на Общността – от друга страна, по въпроси, които попадат в приложното поле на настоящото споразумение.
  - б) Информация, притежавана от тези лица, се предоставя само с тяхно съгласие и по реда и условията, определени от тях.
3. Страните взимат всички подходящи предпазни мерки, за да запазят поверителността на информацията, получена в резултат на изпълнението на настоящото споразумение.

Член XI

Прилагане на споразумението

1. Разпоредбите на настоящото споразумение се прилагат добросъвестно и по такъв начин, че да се избегнат възпрепятстването, забавянето или прекомерната намеса в ядрените дейности в Австралия и в Общността и по такъв начин, че да бъде в съответствие с благоразумните управленски практики, изисквани за икономичното и безопасно провеждане на ядрени дейности.
2. Разпоредбите на настоящото споразумение не следва да се използват с цел преследване на търговски или индустриални предимства нито за намеса в търговските или индустриални интереси, независимо дали са местни или международни, или на някоя от страните, или на оправомощени лица, нито за намеса в ядрената политика, или на някоя от страните, или на правителствата на държавите-членки на Общността, нито за възпрепятстване подпомагането на използването на ядрената енергия за мирни цели и ненасочено към експлозии, нито за възпрепятстване движението на артикули, предмет на или обявени за бъдещ предмет на настоящото споразумение, или в рамките на съответната териториална юрисдикция на страните, или между правителството на Австралия и Общността.
3. Воденето на отчет на ядрените материали, които са предмет на настоящото споразумение, се основава върху взаимната заменяемост на ядрените материали и върху принципите на пропорционалността и еквивалентността на ядрените материали, посочени в административните разпоредби съгласно член XII от настоящото споразумение.
4. Всяко изменение на информационните циркуляри на МААЕ, упоменати в членове I, IV, VI и VII от настоящото споразумение, поражда действие съгласно настоящото споразумение само тогава, когато страните писмено са се уведомили една друга по дипломатически път, че приемат съответното изменение.

Член XII

Административни разпоредби

1. Компетентните органи на двете страни приемат административни разпоредби, които имат за цел да гарантират ефективното прилагане на разпоредбите на настоящото споразумение.
2. Административна разпоредба, установена съгласно параграф 1 от настоящия член, може да се измени по взаимна писмена договореност между компетентните органи.

Член XIII

Приложимо право

1. Сътрудничеството, предвидено в настоящото споразумение, е в съответствие с действащите закони и разпоредби в Австралия и в рамките на Европейския съюз, както и с международните споразумения, сключени от страните. По отношение на Общността приложимото право включва Договора за Евратом и производното законодателство.

2. Всяка от страните отговаря пред другата за това разпоредбите на настоящото споразумение да се приемат и спазват от всички държавни предприятия на Австралия и всички лица под нейната юрисдикция – що се отнася до Австралия, и от всички лица в рамките на Общността, на които е издадено разрешение съгласно настоящото споразумение – що се отнася до Общността.

Член XIV

Неспазване на разпоредбите

1. Ако някоя от страните или държава-членка на Общността наруши съществена разпоредба на споразумението, другата страна може, след изпращане на изрично писмено уведомление за това, да отмени временно или прекрати изцяло или частично сътрудничеството по настоящото споразумение.
2. Преди някоя от страните да предприеме действия с тази цел, страните се консултират с оглед постигане на решение дали са необходими корективни мерки, и ако е така – кои корективни мерки да се предприемат, както и за графика, в рамките на който трябва да бъдат взети тези мерки.
3. Действия съгласно параграф 1 от настоящия член се предприемат само в случай че не се достигне до успех при изпълнението на договорените мерки в рамките на определеното от страните време или при неуспех в намиране на решение след изтичането на разумен период от време. В такива случаи страната доставчик има право да изиска връщането на ядрени материали, които са предмет на настоящото споразумение.
4. В случай на детонация на ядрено взривно съоръжение от държава-членка на Общността, която не притежава ядрено оръжие, или от Австралия се прилагат упоменатите по-горе разпоредби.

Член XV

Консултация и арбитраж

1. При поискване на всяка от страните представители на страните се срещат, когато е необходимо, за да се консултират помежду си по въпроси във връзка с прилагането на настоящото споразумение, да упражняват надзор над изпълнението му и да обсъждат условия за допълнително сътрудничество извън предвиденото в настоящото споразумение. Такива консултации могат да се осъществяват и под формата на обмен на кореспонденция. По-специално страните се консултират помежду си преди да започнат нови проекти по обогатяване или повторна преработка, които имат отношение към ядрения материал, предмет на настоящото споразумение.
2. Всеки спор, породен от тълкуването или прилагането на настоящото споразумение, който не е уреден чрез преговори или разрешен по друг начин между страните, ще бъде отнесен, по искане на едната или другата от страните, до арбитражен съд, който ще е съставен от трима арбитри. Всяка страна определя по един арбитър, като така определените двама арбитри избират трети, който не е гражданин на никоя от страните, за да бъде председател. Ако в рамките на тридесет дни от искането за арбитраж едната от страните не е посочила арбитър, то другата страна в спора може да поиска председателят на Международния съд да назначи арбитър на тази страна, която все още не е посочила арбитър. Ако в рамките на тридесет дни от посочването или назначаването на арбитри и за двете страни третият арбитър не е избран, всяка от страните може да поиска председателят на Международния съд да назначи

третия арбитър. Мнозинството от членовете на арбитражния съд съставляват кворума, като всички решения се взимат с мнозинство от членовете арбитражния съд. Арбитражната процедура се определя от съда. Решенията му са задължителни и за двете страни и се изпълняват от тях. Възнаграждението на арбитрите се изчислява на същата основа като тези на съдиите ad hoc към Международния съд.

3. За целите на уреждането на спорове се използва английската езикова версия на настоящото споразумение.

Член XVI

Допълнителни разпоредби

Разпоредбите на което и да е действащо двустранно споразумение за ядрено сътрудничество между Австралия и държави-членки на Общността се считат за допълващи към настоящото споразумение и при необходимост ще бъдат заменени с разпоредбите на настоящото споразумение.

Член XVII

Изменения

1. По искане на която и да било страна по споразумението, страните могат да провеждат консултации относно възможни изменения на настоящото споразумение, особено с оглед на международното развитие в областта на ядрените гаранции.
2. Настоящото споразумение може да бъде изменено, ако страните постигнат съгласие за това.
3. Измененията влизат в сила от деня, определен от страните чрез размяна на дипломатически ноти.
4. Приложението към настоящото споразумение представлява неделима част от него и може да бъде изменяно в съответствие с настоящия член.

Член XVIII

Влизане в сила и срок на валидност

1. Настоящото споразумение влиза в сила от деня, в който последната от страните писмено е уведомила за приключването на вътрешните процедури, необходими за неговото влизане в сила.
2. Настоящото споразумение остава в сила за първоначален период от тридесет години. След това настоящото споразумение се подновява автоматично за десетгодишни периоди, освен ако някоя от страните най-късно шест месеца преди датата на изтичането на такъв допълнителен период уведоми другата страна за намерението си да прекрати споразумението.

3. Независимо от временното прекратяване, прекратяването или изтичането на срока на действие на настоящото споразумение или на каквото и да било сътрудничество съгласно него, по каквито и да са причини, задълженията по членове III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII и XIII остават в сила за такъв период от време, за какъвто дадени ядрени материали, неядрени материали и оборудване, които са предмет на горепосочените членове, продължават да се намират в територията на другата страна или където и да било под нейна юрисдикция или контрол, или докато не бъде установено по взаимно съгласие на страните в съответствие с разпоредбите в член IV, че такива ядрени материали са станали неизползваеми или че реално не могат да бъдат използвани за преработване във вид, който е подходящ за каквато и да е ядрена дейност, попадаща в обхвата на предпазните мерки.

4. Настоящото споразумение заменя:

- а) Споразумението между правителството на Австралия и Европейската общност за атомна енергия относно преноса на ядрени материали от Австралия за Европейската общност за атомна енергия, сключено в Брюксел на 21 септември 1981 г.;
- б) Споразумението за изпълнение, относно размяната на международни задължения, на Споразумението между правителството на Австралия и Европейската общност за атомна енергия (Евратом) относно преноса на ядрени материали от 21 септември 1981 г., сключено под формата на размяна на ноти в Брюксел на 8 септември 1993 г.
- в) Споразумението за изпълнение, относно преноса на плутоний, на Споразумението между правителството на Австралия и Европейската общност за атомна енергия (Евратом) относно преноса на ядрени материали от 21 септември 1981 г., сключено под формата на размяна на ноти в Брюксел на 8 септември 1993 г. и
- г) Споразумението за изпълнение под формата на размяна на ноти между правителството на Австралия и Европейската общност за атомна енергия (Евратом) относно преноса на плутоний в рамките на Споразумението между правителството на Австралия и Евратом относно преноса на ядрени материали от Австралия за Евратом и придружително писмо № 2 от 21 септември 1981 г., както и в рамките на Споразумението за изпълнение относно преноса на плутоний от 8 септември 1993 г.

Съставено в два екземпляра в....., на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, финландски, френски, чешки и шведски език, като всеки текст е еднакво автентичен.

В ПОТВЪРЖДЕНИЕ НА КОЕТО, долуподписаните, надлежно оправомощени за това, положиха своите подписи под настоящото споразумение.

За Европейската общност за атомна енергия

За правителството на Австралия

[подпис]

[подпис]

ПРИЛОЖЕНИЕ А

ПОВТОРНО ПРЕРАБОТВАНЕ

Като взеха предвид, че в член VIII от споразумението се предвижда, ядрените материали, предмет на настоящото споразумение (наричано по-долу ЯМПС) да се преработват повторно единствено в съответствие с условията, посочени в настоящото приложение,

страните по настоящото споразумение,

като признават, че отделянето, съхранението, превоза и използването на плутоний изискват специални мерки за намаляване на риска от разпространение на ядрени оръжия,

като признават ролята на повторното преработване по отношение на ефикасното използване на енергията, управлението на вещества, съдържащи се в отработено гориво, или други начини на използване за мирни цели и ненасочени към експлозии, включително научно-изследователска дейност,

в желанието си да постигнат предвидимо и практическо изпълнение на договорените условия, посочени в настоящото приложение, като взимат предвид както своята решимост да гарантират по-нататъшното изпълнение на целите на неразпространението, така и дългосрочните нужди на програмите на страните за цикъла на ядрените горива,

решени да продължат да подпомагат разработването на международни предпазни мерки и други подходящи мерки, които са от значение за повторното преработване и плутония, включително мерки за борбата срещу разпространението и ефективна физическа защита,

се споразумяваха, както следва:

Член 1

ЯМПС могат да бъдат преработвани повторно при наличие на следните условия:

- а) повторното преработване се осъществява с цел използването на енергията или управлението на вещества, съдържащи се в отработено гориво, в съответствие с програмата за цикъла на ядрените горива, както е взаимно съгласувана чрез консултации между компетентните органи;
- б) когато една от страните планира програма за цикъла на ядрените горива, тя представя описание на предложената програма с подробности относно политическата, правната и регулаторната рамка за повторното преработване или съхранението, превоза и използването на плутоний;
- в) възстановеният плутоний се съхранява и използва съгласно програмата за цикъла на ядрените горива, посочена в буква а) по-горе; и

- г) повторното преработване и използването на възстановения плутоний за други мирни цели и ненасочено към експлозии, включително научно-изследователска дейност, се осъществява единствено при условията, писмено договорени между страните след консултации съгласно член 2 от настоящото приложение.

Член 2

В рамките на 40 дни от получаването на съответна молба от която и да било страна се провеждат консултации:

- а) за преглед на действието на настоящото приложение;
- б) за обсъждане на изменения на програмата за цикъла на ядрените горива, посочена в член 1 от настоящото приложение;
- в) за обсъждане на подобрения на международните предпазни мерки и други техники за контрол, включително създаването на нови и общоприети международни механизми за повторното преработване и плутония; или
- г) за обсъждане на предложения за повторното преработване, използването, съхранението и превоза на възстановения плутоний за други мирни цели и ненасочено към експлозии, включително научно-изследователска дейност.